

Lieta C-781/23**Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 18. decembris

Iesniedzējtiesa:*Högsta förvaltningsdomstolen (Zviedrija)***Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2023. gada 12. decembris

Prasītāja:*Malmö Motorrenovering AB***Atbildētājs:***Allmänna ombudet hos Tullverket***HÖGSTA****PROTOKOLS**

[..]

FÖRVALTNINGS-

2023. gada 12. decembris

[..]

DOMSTOLEN

[..]

[..]

APELĀCIJAS SŪDZĪBAS IESNIEDZĒJA*Malmö Motorrenovering AB* [..]

[..]

ATBILDĒTĀJS APELĀCIJAS TIESVEDĪBĀ*Allmänna ombudet hos Tullverket* (Muitas pārvaldes ombuds, Zviedrija)

[..]

RĪKOJUMS

Saskaņā ar LESD 267. pantu no Eiropas Savienības Tiesas ir jāsaņem prejudiciāls nolēmums atbilstoši pievienotajam lūgumam sniegt šādu nolēmumu (protokola pielikums).

[..]

PIELIKUMS

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam par Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (Savienības Muitas kodekss), 251. panta interpretāciju

Ievads

- 1 Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *Högsta förvaltningsdomstolen* (Augstākā administratīvā tiesa, Zviedrija) vēlas noskaidrot, kā ir jāinterpretē Savienības Muitas kodeksa 251. pants attiecībā uz nosacījumiem, ar kādiem tiek pagarināts iepriekš noteikts laikposms, kurā precēm var piemērot pagaidu ievēšanas procedūru. Prejudiciālais jautājums ir radies saistībā ar muitas parāda dzēšanas procedūru saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 124. panta 1. punkta h) apakšpunktu.

Piemērojamās Savienības tiesību normas

- 2 Saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 28. panta 1. punkta b) apakšpunktu labvēlīgus lēmumus atceļ vai groza pēc lēmuma turētāja pieteikuma.
- 3 Savienības Muitas kodeksa 79. panta 1. punkta a) apakšpunkts paredz, ka attiecībā uz precēm, kam uzliekams ievedmuitas nodoklis, ievedmuitas parāds rodas, ja nav izpildīts kāds no pienākumiem, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā, citastarp saistībā ar šādu preču pagaidu ievēšanu Savienības muitas teritorijā.
- 4 Muitas parādu, kas radies atbilstoši 79. panta 1. punkta a) apakšpunktam, saskaņā ar 124. panta 1. punkta h) apakšpunktu dzēš, ja i) pienākumu neizpilde, kuras dēļ radies muitas parāds, nav nopietni ietekmējusi attiecīgās muitas procedūras pareizu darbību un nav bijis mēģinājums krāpt, un ii) turpmāk tiek veiktas visas vajadzīgās formalitātes, lai noregulētu šādu preču stāvokli.
- 5 Savienības Muitas kodeksa 250. panta 1. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar pagaidu ievēšanas procedūru uz ārpus Savienības precēm, ko paredzēts izvest atpakaļ, var attiekties īpaša izmantošana Savienības muitas teritorijā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa.
- 6 Kodeksa 251. pantā ir noteikts laikposms, kurā precēm var piemērot pagaidu ievēšanas procedūru.

- 7 Šā panta 1. punktā ir precizēts, ka muitas dienestiem jānosaka laikposms, kādā precēm, kam piemērota pagaidu ieviešanas procedūra, jābūt izvestām atpakaļ vai kādā tām jābūt piemērotai nākamai muitas procedūrai. Tajā ir arī noteikts, ka šādam laikposmam jābūt pietiekami ilgam, lai varētu sasniegt atļautā izmantojuma mērķi.
- 8 Minētā panta 2. punktā ir precizēts, ka, ja vien nav noteikts citādi, maksimālais laikposms, kādā preces var palikt pagaidu ieviešanas procedūrā vienam un tam pašam mērķim un viena un tā paša atļaujas turētāja pārziņā, ir 24 mēneši, pat ja procedūra ir bijusi pabeigta, piemērojot precēm citu īpašo procedūru un pēc tam šīm precēm atkal piemērojot pagaidu ieviešanas procedūru.
- 9 Saskaņā ar 3. punktu, ja izņēmuma gadījumos atļauto izmantojumu nevar īstenot 1. un 2. punktā minētajā laikposmā, muitas dienesti var minēto laikposmu uz pieņemamu laiku pagarināt, ja atļaujas turētājs iesniedz pamatotu pieteikumu.
- 10 Visbeidzot, 4. punktā ir paredzēts, ka kopējais laikposms, kurā uz precēm var attiecināt pagaidu ieviešanas procedūru, nepārsniedz 10 gadus, izņemot neparedzamus gadījumus.
- 11 Saskaņā ar 103. panta a) punktu Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, Kodeksa 124. panta 1. punkta h) apakšpunkta i) punkta piemērošanas nolūkos, ja termiņš pārsniegts par laikposmu, kas nav garāks par tāda pagarinājuma termiņu, kurš tiktu piešķirts, ja būtu iesniegts pieteikums šādam pagarinājumam, tas ir jāuzskata par pienākumu neizpildes gadījumu, kam nav būtiskas ietekmes uz muitas procedūras pareizu darbību.

Fakti tiesvedībā

- 12 Lieta attiecas uz sabiedrību *Malmö Motorreovering AB* un uz sacīkšu automašīnas pagaidu ieviešanu no ASV Zviedrijā. Sabiedrības veiktās ieviešanas nolūks bija izmantot automašīnu sacīkstēs Savienībā un pēc tam to izvest atpakaļ. Bija paredzēts, ka sacīkstes ilgs līdz 2019. gada 8. septembrim. Sabiedrība lūdza un saņēma atļauju izmantot pagaidu ieviešanas procedūru, un 2019. gada 30. aprīlī tā automašīnu ievada valstī. Tomēr saskaņā ar atļaujas nosacījumiem automašīna bija jāizved atpakaļ līdz 2019. gada 30. jūlijam, t. i., pirms sacīkšu beigām. Iemesls, kura dēļ tika nolemts par šo datumu, nevis vēlāku datumu, bija strīda priekšmets starp minēto sabiedrību un *Tullverket* (Muitas pārvalde, Zviedrija).
- 13 Nav strīda par to, ka automašīna tika izvesta atpakaļ tikai 2019. gada 19. septembrī, t. i., pēc atļaujā noteiktā datuma, un ka tas nav bijis mēģinājums krāpt.

- 14 Tā kā automašīna tika izvesta atpakaļ pēc atļaujā noteiktā termiņa beigām, muitas pārvalde nolēma iekasēt no sabiedrības muitas nodokli 101 959 SEK apmērā un PVN 280 387 SEK apmērā.
- 15 Sabiedrība par šo lēmumu cēla prasību *Förvaltningsrätten i Linköping* (Linšēpingas Administratīvā tiesa, Zviedrija), kas apmierināja tās prasību un nolēma, ka muitas parāds, ieskaitot PVN, ir jādzēš. *Förvaltningsrätten* norādīja, ka sabiedrība savā muitas deklarācijā nebija norādījusi atpakaļizvešanas galīgo datumu, bet nodoms bija izvest automašīnu tikai pēc sacīkšu sezonas beigām. *Förvaltningsrätten* uzskata, ka nekas neliecina par to, ka procedūras nodoms būtu bijis krāpniecisks, bet drīzāk šķiet, ka tā bija vienkārši neuzmanība. Šajā kontekstā un ņemot vērā faktu, ka muitas pārvalde nebija apgalvojusi, ka bija iemesli nepiešķirt sabiedrībai termiņu līdz automašīnas faktiskās atpakaļizvešanas datumam, ja šis datums jau bija norādīts pieteikumā, *Förvaltningsrätten* secināja, ka ir pamats atļaut muitas parāda dzēšanu saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 124. panta 1. punkta h) apakšpunktu.
- 16 Muitas pārvalde iesniedza apelācijas sūdzību *Kammarrätten i Jönköping* (Jenšēpingas Administratīvā apelācijas tiesa, Zviedrija), kas to apmierināja un apstiprināja muitas pārvaldes lēmumu. *Kammarrätten* nosprieda, ka, lai piešķirtu atbrīvojumu saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 124. panta 1. punkta h) apakšpunktu un papildinošās regulas 103. panta a) punktu, ir jāpārbauda, vai un ciklīdz sabiedrībai būtu ticis piešķirts automašīnas atpakaļizvešanas termiņa pagarinājums, ja muitas pārvaldei būtu iesniegts pagarinājuma pieteikums. Tika uzskatīts, ka sabiedrība nav pierādījusi, ka apstākļi bija tādi, ka varēja uzskatīt, ka pagarinājums tai būtu piešķirts, ja šāds pieteikums būtu iesniegts. Tas jo īpaši ir tā tāpēc, ka, lai šajā lietā varētu piešķirt pagarinājumu, sabiedrībai būtu bijis nepieciešams spēt atsaukties uz izņēmuma gadījumu kā iemeslu, lai apmierinātu šādu pieteikumu. Līdz ar to nebija pamata muitas parāda dzēšanai saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 124. panta 1. punkta h) apakšpunktu.
- 17 Sabiedrība par *Kammarrätten* spriedumu iesniedza pārsūdzību *Högsta förvaltningsdomstolen*. *Högsta förvaltningsdomstolen* var pārsūdzības pieņemamību ierobežot tikai ar vienu konkrētu lietas aspektu, ja šā aspekta pārskatīšanai ir īpaša nozīme tiesību aktu vienveidīgā piemērošanā (tā dēvētais precedenta jautājums). *Högsta förvaltningsdomstolen* pieņēma pārsūdzību par precedenta jautājumu attiecībā uz nosacījumiem tā laikposma noteikšanai un vēlākai pagarināšanai, kurā precēm var piemērot pagaidu ieviešanas procedūru saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 251. pantu. Jautājums par pārsūdzību pārējā lietas daļā tika atlikts.
- 18 Šādās lietās valsts tiesvedību *Högsta förvaltningsdomstolen* ceļ Muitas pārvaldes ombuds. Tātad ombuds, nevis muitas pārvalde, ir atsevišķa puse tiesvedībā *Högsta förvaltningsdomstolen*. Tomēr muitas pārvaldei šajā lietā bija iespēja iesniegt savus apsvērumus.

Pušu un muitas pārvaldes nostājas

Malmö Motorrenovering AB

- 19 *Malmö Motorrenovering AB* lūdz *Högsta förvaltningsdomstolen* konstatēt, ka ir pamats atļaut dzēst sabiedrībai uzlikto muitas parādu. Sabiedrība atsaucas uz sekojošo.
- 20 Muitas pārvaldes viedoklis, ka atbrīvojuma iemeslu piemērošanai ir nepieciešams izņēmuma gadījums, esot kļūdainis, ņemot vērā gan Savienības Muitas kodeksa 251. panta formulējumu, gan tā mērķi. Izņēmuma gadījums, kas minēts norādītā panta 3. punktā, attiecoties uz 2. punktā minēto 24 mēnešu termiņu. Panta 3. punktā esot arī atsauce uz 1. punktu, jo minētais termiņš jau sākumā var būt noteikts 24 mēneši vai ilgāks. Tādējādi 3. punktā minētais noteikums esot jāsaprot tādējādi, ka pagaidu ieviešanas procedūra var ilgt līdz 24 mēnešiem un ilgāka laikposma noteikšanai ir jāpastāv izņēmuma gadījumam.

Muitas pārvaldes ombuds

- 21 Muitas pārvaldes ombuds uzskata, ka lieta ir jānodod *Kammarrätten* atkārtotai izskatīšanai, pamatojoties uz to, ka Savienības Muitas kodeksa 251. panta 3. punkts nav piemērojams, un norāda uz turpmāko.
- 22 Saskaņā ar vispārējo noteikumu, kas paredzēts Savienības Muitas kodeksa 251. panta 1. punktā, muitas dienesta noteiktajam laikposmam ir jābūt pietiekami ilgam, lai varētu sasniegt atļautā izmantojuma mērķi. Ja izrādās, ka noteiktais termiņš, kurā preces var palikt pagaidu ieviešanas procedūrā, nav pietiekams, atļaujas turētājs saskaņā ar 28. panta 1. punkta b) apakšpunktu var pieprasīt lēmuma grozīšanu, lai pagarinātu šo laikposmu. Šīs pēdējās minētās tiesību normas saprātīga interpretācija esot tāda, ka to var ierobežot citi noteikumi, ciktāl tie ir piemērojami. Jautājums esot par to, vai pašreizējā situācijā 251. panta 3. punkts ietver šādu ierobežojumu.
- 23 Attiecībā uz 251. pantā paredzētā termiņa pagarināšanu šķiet saprātīgi un atbilstoši, ka var pieņemt lēmumu par šādu pagarināšanu, ja atļaujas turētājs var pierādīt, ka noteiktais laikposms nav pietiekams, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. Prasība, ka šādu pagarinājumu var piešķirt tikai izņēmuma apstākļos, apdraudētu noteikumu mērķi.
- 24 No Savienības Muitas kodeksa 251. panta 3. punkta ievaddaļas esot skaidri saprotams, ka šo tiesību normu ir paredzēts piemērot gadījumos, kad atļauto izmantojumu nevar īstenot 1. un 2. punktā minētajā laikposmā. Ņemot vērā šo tiesību normu mērķi, atsauce uz 1. un 2. punktu esot jāinterpretē tādējādi, ka minētajā 3. punkts attiecas uz 1. punktā paredzētā termiņa pagarinājumu, kas pārsniedz 2. punktā paredzēto maksimālo 24 mēnešu termiņu.

- 25 Šāda interpretācija nozīmējot to, ka 251. panta 3. punktā noteiktais ierobežojums saistībā ar izņēmuma gadījumu ir piemērojams tikai tad, ja, pagarinot laikposmu, kurā preces var palikt pagaidu ieviešanas procedūrā (vienam un tam pašam mērķim un viena un tā paša atļaujas turētāja pārziņā), šis laikposms pārsniegtu 24 mēnešus.

Muitas pārvalde

- 26 Muitas pārvalde apgalvo, ka pārsūdzība būtu jānoraida, un norāda, ka šajā lietā ir piemērojams Savienības Muitas kodeksa 251. panta 3. punkts. Minētajā tiesību normā ir atsauce gan uz 1., gan uz 2. punktu. Ja 3. punktu būtu paredzēts piemērot tikai tad, ja tiktu pārsniegts maksimālais 24 mēnešu termiņš, kas piemērojams saskaņā ar 2. punktu, tad 3. punktā būtu atsauce tikai uz 2. punktu.

Prejudiciāla nolēmuma nepieciešamība

- 27 Nav strīda par to, ka atpakaļizvešanas laikposms, par kuru nolēma muitas pārvalde, nebija pietiekams, lai sasniegtu atļautā izmantojuma mērķi, proti, izmantot automašīnu, lai piedalītos sacīkstēs Savienībā līdz 2019. gada septembra sākumam. Turklāt ir skaidrs, ka kopējais laikposms, kas sabiedrībai bija vajadzīgs, lai sasniegtu šo mērķi, bija īsāks par 24 mēnešiem un ka nebija mēģinājuma krāpt.
- 28 Jautājums, kas rodas *Högsta förvaltningsdomstolen* izskatāmajā lietā, ir par to, kādi nosacījumi iepriekš aprakstītajā situācijā ir piemērojami, lai noteiktu un vēlāk pagarinātu laikposmu, kurā precēm var piemērot pagaidu ieviešanas procedūru saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 251. pantu.
- 29 Kodeksa 251. panta 3. punktā ir norādīts, ka, ja izņēmuma gadījumos atļauto izmantojumu nevar īstenot 1. un 2. punktā minētajā laikposmā, muitas dienesti var minēto laikposmu uz pieņemamu laiku pagarināt, ja atļaujas turētājs iesniedz pamatotu pieteikumu. Sabiedrība un ombuds interpretē minēto tiesību normu atšķirīgi no muitas pārvaldes.
- 30 Sabiedrība un ombuds apgalvo, ka Savienības Muitas kodeksa 251. panta 3. punktu var saprast tādējādi, ka tas ir piemērojams tikai tad, ja pieteikums pagarināt šo laikposmu nozīmē, ka jau piešķirtais laikposms kopā ar piemērojamo pagarinājumu pārsniegs 2. punktā minēto 24 mēnešu termiņu. Ja šo nozīmi pārceļ uz 3. punktu, prasība par izņēmuma gadījumu nav piemērojama, ja, kā tas ir šajā gadījumā, jau piešķirtais termiņš kopā ar lūgto pagarinājumu ir īsāks par 24 mēnešiem.
- 31 Tomēr muitas pārvalde 3. punktu interpretē atšķirīgi un apgalvo, ka atsauce uz 1. un 2. punktu nozīmē, ka 3. punkts ir vienmēr piemērojams, ja atļauto izmantojumu nav iespējams īstenot jau piešķirtajā termiņā. Ja šo nozīmi pārceļ uz minēto tiesību normu, prasība par izņēmuma gadījumu ir piemērojama arī tad, ja jau piešķirtais laikposms kopā ar lūgto pagarinājumu ir īsāks par 24 mēnešiem.

- 32 *Högsta förvaltningsdomstolen* konstatē, ka minētā panta formulējums neizslēdz nevienu no šīm interpretācijām. *Högsta förvaltningsdomstolen* uzskata, ka ar to, ko par tiesību normu mērķi ir norādījis ombuds, nepietiek, lai noteiktu šīs tiesību normas nozīmi. Šķiet, ka Tiesa nav izskatījusi šo jautājumu, un *Högsta förvaltningsdomstolen* uzskata, ka tādējādi nav pietiekamu norāžu, lai atrisinātu šo jautājumu. Līdz ar to ir jāuzdod Tiesai prejudiciāls jautājums.

Jautājums

- 33 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, *Högsta förvaltningsdomstolen* lūdz Tiesu atbildēt uz šādu jautājumu:
- 34 Vai Savienības Muitas kodeksa 251. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tā 3. punktā ietvertā atsauce uz 1. un 2. punktu nozīmē, ka 3. punktā paredzētā prasība par izņēmuma gadījumu ir piemērojama tikai tad, ja jau piešķirtais laikposms kopā ar pieprasīto pagarinājumu nozīmētu, ka kopējais laikposms, kurā precēm var piemērot attiecīgo procedūru, pārsniegtu 24 mēnešus, vai arī šis pants ir jāinterpretē tādējādi, ka 3. punktā paredzētā prasība par izņēmuma gadījumu ir piemērojama visiem pagarinājuma pieteikumiem, proti, pat tad, ja jau piešķirtais laikposms kopā ar lūgto pagarinājumu nepārsniedz 2. punktā paredzēto 24 mēnešu termiņu?